

Reactie consultatie Bbl

Betreft Artikel 4.147

De normwerkgroep daglicht van NEN, heeft geadviseerd om een grens te stellen aan de daglichtfactor voor 50% van de vloeroppervlakte van het verblijfsgebied resp. de verblijfsruimte. In de voorgestelde tekst is die 50% niet meegenomen:

“1. Een verblijfsgebied heeft een volgens NEN-EN 17037 bepaalde daglichtfactor die niet kleiner is dan de in tabel 4.146 aangegeven getalswaarde.

2. Een verblijfsruimte heeft een volgens NEN-EN 17037 bepaalde daglichtfactor die niet kleiner is dan de in tabel 4.146 aangegeven getalswaarde.”

Dit is levert een praktisch onhaalbare verzwaring van de eis. Dit is niet bedoeld, zo blijkt ook uit de toelichting op onderdeel F. Mogelijk is gedacht dat die 50% al in de daglichtfactor verrekend is – de rapportage is hier wellicht niet helemaal helder in, die 50% zit namelijk wel in de *streefdaglichtfactor* (D_T), maar niet in de daglichtfactor (D).

Voorgestelde verbetering:

“1. Een verblijfsgebied heeft **op ten minste 50% van de vloeroppervlakte** een volgens NEN-EN 17037 bepaalde daglichtfactor die niet kleiner is dan de in tabel 4.146 aangegeven getalswaarde.

2. Een verblijfsruimte heeft **op ten minste 50% van de vloeroppervlakte** een volgens NEN-EN 17037 bepaalde daglichtfactor die niet kleiner is dan de in tabel 4.146 aangegeven getalswaarde.”

Verder wijzen we er op dat in het derde lid sub b wordt gesproken over:

“daglichtopeningen in een uitwendige scheidingsconstructie die op een loodrecht op het **projectievlak** van die openingen gemeten afstand van minder dan 2 m vanaf de bouwwerkperceelsgrens liggen”. In NEN 2057 was een projectievlak gedefinieerd, echter in NEN-EN 17037 is dit niet het geval. We stellen voor om bij de bewoording aan te sluiten bij de tekst in het Burgerlijk Wetboek.

Betreft toelichting op hoofdstuk 4, paragraaf 3.2, blz. 13

De normwerkgroep daglicht van NEN is verheugd te lezen dat een eventuele aanscherping van de daglichteisen de komende jaren nog nader wordt bezien. De werkgroep adviseert dit inderdaad op te pakken. Wel wordt aangetekend dat een eventuele verzwaring beoordeeld moet worden in relatie tot andere relevante regelgeving zoals energieprestatie en milieuprestatie.

Betreft toelichting op hoofdstuk 4 op pagina 15

Aangegeven is dat de eisen beleidsneutraal zijn omgezet op basis van onderzoek. De term 'beleidsneutraal' zou te veel een verwachting kunnen geven dat in alle gevallen de eis aan de daglichtopeningen gelijk blijft. Echter in enkele gevallen zal het strenger worden, in enkele gevallen minder streng. We hebben zo goed mogelijk naar een uitmiddeling gezocht. Wellicht is het verstandig dit duidelijk te maken.

Daarnaast is in de toelichting aangegeven dat de wijziging niet beoogt dat er meer daglicht (grotere ramen e.d.) moet worden gerealiseerd. Ook hier willen we waarschuwen dat een 1-op-1 vergelijking tussen NEN 2057 en de nieuwe eisen en bepalingsmethode eigenlijk niet goed te maken is. Het niet hoeven toepassen van grotere ramen onder de nieuwe norm is in individuele gevallen niet waar te maken, er zullen zeker situaties voorkomen waarin er grotere daglichtopeningen nodig zijn, maar in het totaal zal het grosso modo uitmiddelen.

Betreft toelichting artikelsgewijs, onderdeel F, blz 25:

Redactioneel: '...het eerste en tweede lid bedoelde ~~equivalente~~ daglichtfactor.'